

PRAVILNIK

33. EKIPNOG PRVENSTVA HRVATSKE U ŠAHU ZA 2024. GODINU

IV. SENIORSKA ŠAHOVSKA LIGA – JUG

Dubrovačko-neretvanska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska i Zadarska županija

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza u razdoblju od 17. ožujka 2024. godine do 13. listopada 2024. na području Šahovske zajednice županija jug održati će 33. Ekipno prvenstvo Republike Hrvatske u šahu za seniore u četvrtoj ligi.

Članak 2.

Hrvatski šahovski savez u organizaciji i provođenju natjecanja predstavlja Povjerenik Šahovske zajednice županija jug Ivo Ivanković. Dužnost Povjerenika je spojiti organizacijske, sudačke i sportske elemente u uspješno prvenstveno natjecanje.

Članak 3.

Riječi koje imaju rodno značenje, bez obzira jesu li su u ovom pravilniku korištene u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Sudjelovanjem na prvenstvu igračice i igrači pristaju da Hrvatski šahovski savez njihove medijske zapise i partije objavljuje i koristi u promotivne svrhe.

Članak 5.

Ekipna prvenstva Republike Hrvatske u šahu za seniore igraju se na šest ploča. U prvenstvima koja se ne igraju na jednom mjestu svaka ekipa u osnovnom sastavu može imati najviše 18 igrača. Bijele figure na neparnim pločama u ekipnim natjecanjima ima prvoimenovana ekipa.

Članak 6.

Na ekipnom prvenstvu u šahu Republike Hrvatske za seniore u četvrtoj ligi mogu nastupiti šahisti i šahistkinje, bez obzira na dob, registrirani u Hrvatskom šahovskom savezu za 2024. godinu, koji su hrvatski državljani i koji se na međunarodnoj listi FIDE ne vode pod drugom državom, te samo jedan strani igrač.

2. SUSTAV I PRAVILA

Članak 7.

Prvenstvo se igra sukladno Pravilniku šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza, uz primjenu Pravila šaha FIDE, jednokružno po Bergerovom sustavu igranja.

Članak 8.

Tijekom partije igrači su dužni zapisivati svoje i protivnikove poteze na korektan način, potez za potezom, što je moguće jasnije i čitljivije, algebarskom notacijom, na zapisniku partije propisanom za natjecanje.

Članak 9.

Po završetku partije igrači prijavljuju sucu rezultat predajom potpisanih originalnih zapisnika partije.

Članak 10.

Tempo igre je 90 minuta po igraču s dodatkom od 30 sekundi za svaki odigrani potez tijekom cijele partije. Partije će se rejtingirati za nacionalnu i FIDE rejting listu, ako budu ispunjeni svi uvjeti za rejtingiranje.

Članak 11.

Temeljni kriterij redoslijeda ekipa su osvojeni meč bodovi. Za pobjedu u ekipnom meču ekipa dobiva dva (2) meč boda, za neriješen rezultat jedan (1) bod, a za poraz nula (0) bodova.

Članak 12.

U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) zbroj pojedinačnih bodova iz igre (kriterij broj 1 u SM),
- b) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat prema stvarnim pojedinačnim bodovima (kriterij broj 7 u SM),
- c) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat razmjerno postignutom rezultatu prema stvarnim bodovima (kriterij broj 35 u SM),
- d) rezultat unutar iste bodovne skupine (kriterij broj 14 u SM),
- e) kocka.

Članak 13.

Ako jedna ekipa istupi iz natjecanja, a odigrala je:

a) manje od polovice mečeva: isključuje se iz daljnjeg natjecanja, a njeni dotadašnji rezultati se poništavaju i

b) polovicu ili više mečeva: gubi sve preostale mečeve, računajući i meč u kojem je kontumacirana, s nulom, a njeni protivnici dobivaju dva meč boda i pojedinačnih bodova u broju koji je najviše izgubila u jednom meču do tada.

Ekipi koja izgubi jedan meč kontumacijom gubi ga s maksimalnim brojem bodova.

U ponovljenom slučaju izriče se mjera isključivanja ekipe iz daljnjeg tijeka natjecanja, a ovisno o broju odigranih mečeva postupa se sukladno točkama pod a) ili b).

Članak 14.

Ekipi koja nije pristupila natjecanju izriče se kazna preseljenja u najniži rang natjecanja sljedeće natjecateljske sezone. Ekipi koja započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče se kazna preseljenja u najniži rang natjecanja sljedeće sezone. Ako ekipa u najnižem rangu natjecanja započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče joj se kazna zabrane nastupa u ekipnim natjecanjima godinu dana.

Članak 15.

Ekipa gubi meč kontumacijom (bez igre):

a) ako ni jedan igrač nije nazočan do isteka vremena predviđenog pravilnikom za dopušteno kašnjenje na partiju i

b) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ.

Članak 16.

Partija se gubi kontumacijom:

a) ako igrač ne dođe na meč u roku od 30 minuta, računajući od vremena predviđenog za početak meča,

b) ako u ekipi igra natjecatelj koji nije predviđen u Osnovnom sastavu ekipe taj natjecatelj gubi partiju kontumacijom, kao i svi ostali igrači na nižim pločama iz njegove ekipe

c) ako se za ekipu natjecao igrač koji je nepravilno registriran zbog toga što je klub ili on osobno dao netočne podatke taj igrač gubi partiju kontumacijom, kao i svi ostali igrači na nižim pločama iz njegove ekipe

d) ako se za ekipu natjecao igrač koji je pod kaznom ili suspenzijom taj igrač gubi partiju kontumacijom, kao i svi ostali igrači na nižim pločama iz njegove ekipe

e) ako je u sastavu ekipe na određenoj ploči izostavljeno ime i prezime igrača,

f) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ,

g) ako ekipa nije igrala u sastavu sukladnom pravilnom Osnovnom sastavu, partije gube svi igrači koji su igrali na pločama suprotno prijavi Osnovnog sastava ili izmjeni iste i

h) ukoliko se utvrdi da je igraču tijekom partije zazvonio mobitel ili je koristio mobilni telefon ili neko drugo elektroničko sredstvo. U ovom slučaju (za razliku od slučajeva od a) do g)) partija se registrira i obračunava kao da je igrana.

Članak 17.

Ako u ekipi nisu nazočni svi igrači, kapetan predaje sastav s imenima igrača koji nisu još nazočni ili za koje nema potrebne dokumentacije. Ako igrači koji nisu nazočni, a unijeti su u sastav ekipe, ne dođu do isteka vremena reguliranog ovim pravilnikom natjecanja, računajući od vremena početka meča gube partiju kontumacijom. Početak svih mečeva u prvenstvu je u 15.00 sati. Dopušteno kašnjenje na partiju je 30 minuta.

Članak 18.

Ekipe ne mogu odgađati mečeve ili pomicati satnicu njihova početka, osim u slučaju opravdanih razloga kao što su nedolazak suca meča, prometna nezgoda, vremenske nepogode, viša sila i slični razlozi. Meč se može odigrati unaprijed uz pristanaka obje ekipe i uz suglasnost Povjerenika. Prije početka posljednjeg kola moraju biti odigrani i završeni svi mečevi prethodnih kola. Odgađanje mečeva posljednjeg kola i pomicanje satnice njihova početka nije dopušteno ni pod kojim uvjetima.

Članak 19.

Ekipa domaćin dužna je obavijestiti suca i gostujuću ekipu o mjestu igre, te osigurati inventar i rekvizite za igru. Ako ekipa koja je po propozicijama natjecanja obvezna osigurati inventar i rekvizite za natjecanje (stolove, stolice, šahovske garniture, satove, i sl.) nije osigurala u dovoljnom broju, meč će se odigrati na onoliko ploča za koliko su osigurani rekviziti, počevši od prve ploče. Partije za koje nije osigurala inventar i rekvizite za natjecanje gubi ekipa koja ih je bila obvezna prema pravilniku natjecanja osigurati. Jedan igrač može započeti ekipne mečeve.

3. OSNOVNI SASTAVI

Članak 20.

Svaka ekipa prije početka natjecanja prijavljuje osnovni sastav sukladno raspisu za prvenstvo objavljenom u prvom biltenu. Za osnovni sastav računa se međunarodna i nacionalna rejting lista od 01. ožujka 2024. godine.

Članak 21.

Redoslijed igrača u Osnovnom sastavu određuje kapetan ekipe prema osobnom nahođenju na način da se najprije uvrste igrači isključivo s FIDE rejtingom, i to tako da igrač na nižoj ploči ne može imati rejting veći ili jednak za 100 bodova od igrača na bilo kojoj višoj ploči. Nakon toga po istom pravilu postavljaju se igrači bez FIDE rejtinga.

Članak 22.

Osnovni sastav ekipe mogu promijeniti za jesenski dio prvenstva. Sve ekipe koje žele uključiti nove igrače ili su im neki igrači otišli iz kluba moraju predati novi osnovni sastav. Ekipe koje nemaju promjena mogu zadržati isti Osnovni sastav. Ukoliko se osnovni sastav mijenja za jesenski dio natjecanja, potrebno ga je uskladiti sa važećim rejtingom od 01. kolovoza 2024., a ukoliko sastav ostaje isti, nije potrebno usklađivanje rejtinga. Za promjenu Osnovnog sastava računa se međunarodna i nacionalna rejting lista. Promjena Osnovnog sastava dostavlja se Povjereniku do 01. rujna 2024. godine.

Članak 23.

Klubu koji ima više ekipa omogućuje se da jedan igrač iz ekipe u nižoj ligi nastupi i u ekipi u višoj ligi, ali može nastupiti samo na zadnjoj ploči u višoj ligi, uvažavajući pravilo sto FIDE rejting bodova. Dopušteno je da igrač stariji od 65 godina bude registriran na dvojni registraciju za dva kluba, te da bude uvršten u osnovne sastave seniorskih ekipa obaju klubova pod uvjetom da između liga u kojima se natječe bude jedan rang natjecanja. Svaki klub može registrirati neograničeni broj igrača s dvojnou registracijom. U mečevima je dopušten nastup najviše 50% igrača s dvojnou registracijom.

Članak 24.

U Osnovnom sastavu dopušteno je prijaviti više stranih igrača i igračica. U slučaju da u pojedinom meču nastupi više stranih igrača/igračica pravo igranja ima samo onaj na najvišoj ploči, dok svi ostali gube partije kontumacijom. Ukoliko kapetan propusti prijaviti izmjenu za pojedino kolo, a u Osnovnom sastavu ima više prijavljenih stranaca, sastavom za taj meč smatra se najjača dopuštena postava: stranac na najvišoj ploči, te redom domaći igrači.

4. KAPETAN EKIPE

Članak 25.

Svaka ekipa mora imati svog kapetana, koji može biti i jedan od igrača. U prijavi koju ekipa podnosi za natjecanje naznačuje se i ime kapetana ekipe.

Članak 26.

Dužnosti kapetana ekipe su:

- a) predaje sastav svoje ekipe i svu ostalu dokumentaciju sucu natjecanja,
- b) izvješćuje članove svoje ekipe o propozicijama, pravilima natjecanja i odlukama suca i turnirskog odbora, kao i drugim informacijama, sve obavijesti dane kapetanu smatraju se danima cijeloj ekipi,
- c) zastupa svoju ekipu na natjecanju i
- d) u ime svoje ekipe podnosi prijedloge ili žalbe sucu ili drugostupanjskom organu.

Kapetan ekipe ima pravo biti u prostoru za igru. Dužan je paziti da igrači koji u tom kolu ne igraju ne ulaze u prostor za igru, kao i da se ne zadržavaju igrači koji su svoje partije završili.

Članak 27.

Za vrijeme igre kapetan se može, uz pomoć suca, obraćati članovima svoje ekipe samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije i samo onda kada je na dotičnoj ploči na potezu igrač protivničke ekipe. U vrijeme igre kapetan, kao i igrači koji nisu na potezu, mogu stajati samo iza svoje ekipe.

Članak 28.

Za vrijeme igre igrač se može obratiti svom kapetanu samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije samo u nazočnosti suca i kada nije na potezu. Igrač ima pravo obratiti se kapetanu zbog konzultacije u slučaju kada mu protivnik ponudi remi ili on sam želi takvu ponudu učiniti bez obzira je li na potezu ili nije. I u ovom slučaju obraćanje se mora izvršiti u nazočnosti suca, a kapetan može odgovoriti potvrdno ili odrično, bez ikakvih komentara, a također nakon kraćeg uvida u poziciju može prepustiti igraču da sam odluči.

5. SUĐENJE

Članak 29.

Suci mečeva moraju biti upisani u Evidenciju šahovskih sudaca pri Hrvatskom šahovskom savezu, sa plaćenom pristojbom za 2024. godinu, te moraju posjedovati FIDE licencu.

Članak 30.

Sve ekipe imaju mogućnost predložiti Povjereniku suce za mečeve koje igraju kao domaćini. Ekipe domaćina koja odredi suca, suprotno članku 29. ovog pravilnika, bit će sankcionirana gubitkom meča, te oduzimanjem domaćinstva do kraja lige. Gostujuća ekipa nije dužna započeti meč, ako primijeti da će sudac, kojeg nema u Evidenciji šahovskih sudaca, suditi taj meč, te će o tome pismeno obavijestiti Povjerenika lige u najkraćem mogućem roku.

Članak 31.

Dužnosti suca mogu se podijeliti na dužnosti prije, za vrijeme i nakon natjecanja. Prije natjecanja sudac provjerava opremu i uvjete za igru. Za vrijeme natjecanja sudac izravno upravlja meč susretom i odgovoran je za regularnost u provođenju natjecanja. Dužan je osiguravati primjerene uvjete za igru te izrađivati i čuvati dokumentaciju povjerenog mu natjecanja. Po završetku natjecanja dužan je u propisanom roku predati izvješće. Odmah po završetku meča sudac je dužan dostaviti povjereniku zapisnik meča e-poštom ili mobitelom. Originalni zapisnik meč susreta s potpisima oba kapetana i zapise partija sudac je dužan dostaviti povjereniku u primjerenom roku.

Članak 32.

Putne troškove i naknadu honorara sucima za suđenje plaća domaćin susreta. Naknada honorara sucu po meču iznosi 24,00 eura, a putni troškovi 0,30 eura po kilometru. Putni troškovi i honorar za suđenje isplaćuju se u neto iznosu u roku određenom Ugovorom o suđenju sklopljenom između domaćina meča i suca. Financijske obveze prema sucu meča, kao i sklopljeni Ugovor o suđenju, klub domaćin je dužan ispoštovati prije početka samog meča, a sudac nije dužan pokrenuti satove za igru

dok ne dobije ovjereni primjerak Ugovora o suđenju, te ispravni Putni nalog od kluba domaćina. Ako sudac započne meč unatoč činjenici da mu honorar i putni troškovi nisu valjano ispoštovani, HŠS i Povjerenik lige se oslobađaju bilo kakve odgovornosti za eventualno nastalu štetu koju je klub domaćin nanio takvom sucu meča.

Članak 33.

Sudac rješava sve sporove u prvom stupnju i njegove su odluke izvršne.

Članak 34.

Na odluku suca kapetan ekipe može uložiti žalbu u roku od 48 sati od završetka meča uz prethodnu najavu žalbe na poleđini zapisnika meč- susreta. Žalba i dokaz o uplati žalbene pristojbe dostavlja se Povjereniku koji ju odmah po prijemu prosljeđuje drugostupanjskom tijelu.

Članak 35.

Žalbena pristojba iznosi 66,00 eura i uplaćuje se na žiro-račun Hrvatskog šahovskog saveza. U slučaju pozitivnog rješavanja žalbe uplaćena pristojba vraća se uplatitelju.

Članak 36.

Sporove u drugom stupnju rješava Natjecateljska komisija HŠS, kao drugostupanjsko tijelo. Odluke drugostupanjskog tijela su konačne i izvršne.

Članak 37.

Drugostupanjsko tijelo i suci poduzimaju mjere za uspješan tijek natjecanja, ali ne mogu mijenjati propozicije i Pravilnik natjecanja.

6. KOTIZACIJA

Članak 38.

Za sudjelovanje u prvenstvenom natjecanju klubovi su dužni za svoje ekipe platiti kotizaciju Hrvatskom šahovskom savezu. Kotizacija se plaća prema računu koji će nakon konačne potvrde nastupa ekipe u pojedinoj ligi izdati Hrvatski šahovski savez. Kotizacija za četvrtu ligu seniora iznosi 66,00 eura.

7. POPIS EKIPA

Članak 39.

ČETVRTA HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA – jug

Na sastanku kapetana održanom 09. ožujka u Strožancu izvučeni su slijedeći redni brojevi ekipa:

Redni broj ekipa:

1. ŠK SKALICE, Split
2. ŠK ŠIBENIK C, Šibenik

3. HŠK METKOVIĆ, Metković
4. ŠK JELSA, Jelsa
5. ŠK TRILJ, Trilj
6. ŠK IMOTA, Imotski
7. ŠK BRODARICA, Šibenik
8. ŠK BRDA C, Split

8. RASPORED KOLA

Članak 40.

I kolo nedjelja 17. ožujka 2024. u 15.00

II kolo subota 06. travnja 2024. u 15.00

III kolo nedjelja 28. travnja 2024. u 15.00

IV kolo subota 18. svibnja 2024. u 15.00

V kolo nedjelja 15. rujna 2024. u 15.00

VI kolo nedjelja 29. rujna 2024. u 15.00

VII kolo nedjelja 13. listopada 2024. u 15.00

9. ULAZAK U VIŠI RANG

Članak 41.

Dvije prvoplasirane ekipe izravno se kvalificiraju u treću seniorsku Hrvatsku šahovsku ligu Šahovske zajednice županija jug za natjecateljsku godinu 2025. U slučaju da jedna ili obje prvoplasirane ekipe neće, ne žele ili ne mogu ući u treću seniorsku ligu, odluku o eventualnom plasmanu trećeplasirane ili svake slijedeće plasirane ekipe, donosi isključivo Povjerenik zajednice županija jug, uz suglasnost Natjecateljske komisije HŠS.

10. ODLAZAK U NIŽI RANG

Članak 42.

Broj ekipa koje ispadaju u niži rang ovisi o rezultatima viših liga, a za sva tumačenja u svezi odlaska u niži rang natjecanja zadužen je Povjerenik zajednice županija jug.

Članak 43.

Ekipe koje zauzme zadnje mjesto u četvrtoj ligi obavezno ispada u niži rang, kao i ekipa kluba opisanog u članku 79. Pravilnika o natjecanjima HŠS, bez obzira koji je plasman ostvarila, osim u slučajevima kada je kandidat za ulazak u viši rang natjecanja. U niži rang ispada još onoliko ekipa koliko ispadne iz treće lige s njihovog županijskog područja. Planirani broj ekipa četvrte lige u 2025. godini je 8, a taj broj može promijeniti isključivo Povjerenik zajednice županija jug, uz suglasnost Natjecateljske komisije HŠS, sukladno stručnoj procjeni i broju prijavljenih ekipa za natjecanje u 2025. godini.

11. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Povjerenik lige je ujedno i direktor turnira. Glavni suci četvrte Hrvatske lige jug, bit će određeni tijekom trajanja lige sukladno članku 29. i članku 30. ovog Pravilnika.

Članak 45.

Za sve što nije propisano ovim Pravilnikom vrijede pravilnici FIDE, Registracijski pravilnik i Pravilnik šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza. Za tumačenje ovog Pravilnika zadužena je Natjecateljska komisija HŠS.

U Strožancu,

09. ožujka 2024.

Povjerenik HŠS

Ivo Ivanković, dipl.oecc.